

Aguisín 1

Filíocht Shomhairle MhicGill-Eain in irisí is leabhair Éireannacha

Straitéis 1: buntéacs gan aistriúchán ná nótaí mínithe

de Bhaldrathe 1944: 1

Cha n-eil mo shúil air Calbharaigh
no air Bethlehem an áigh
ach air cúil ghrod an Glaschu
far bheil an lobhadh fáis
agus air seómar an Dun-éideann
seómar bochdainn 's cráidh
far am bheil an Naoidhean creuchdach
ri aonagraich gu 'bhás.

[agúidí á n-úsáid seachas graife Albanacha ar *shúil*, *áigh* etc.; an N mór air *Naoidhean* (líne 7) ina bhotún cló]

Straitéis 2: buntéacs gan aistriúchán ach le míniú ar fhocail nó frásaí áirithe (i nótaí nó i lúbíní)

MacGill-Eain 1945

An Dá Iutharna

Dh'fhoghlaim mi Iutharna
Cho bochd 's a chualas riamh:
Gu robh mo luaidh na díol-déirce
le culaidh-thruais nan giamh.

Dh'fhoghlaim mi Iutharn' eile
slocan cumanta breun:
gu robh mo luaidh 'na cúis-bhúrta
le adhaltranas is bréig.

Culaidh thruais nan giamh, ainimh is truaimhéilí. **Cumanta**, comónta. **Cúis bhúrta**, ceap magaidh.

An Dá Iutharna .i. An Dá Ifreann.

[agúidí á n-úsáid seachas graife Albanacha ar *dá*, *díol-déirce* etc.]

Straitéis 3: buntéacs i dteannta aistriúchán go Gaeilge

Bushe 2013: 86–87

Níl mo shúil ar Chalbharaí
 nó ar Bheithil na nGrás
 ach ar chúl bréan i nGlaschú
 mar a bhfuil an lobhadh fáis,
 agus ar sheomra i nDún Éideann,
 seomra bochtanais is crá,
 mar a bhfuil an naíonán créachtach
 ag iomlasacadh go bás.

Chan eil mo shúil air Calbharaigh
 no air Betlehem an àigh
 ach air cùil ghrod an Glaschu
 far bheil an lobhadh fáis,
 agus air seòmar an Dùn Èideann,
 seòmar bochdainn 's cràidh
 far a bheil an naoidhean creuchdach
 ri aonagraich gu bhàs.

Straitéis 4: buntéacs i dteannta aistriúchán go Béarla

Ní Annracháin 1992: 105

Tha bùird is tàirnean air an uinneig
 troimh 'm faca mi an Àird an Iar
 's tha mo ghaol aig Allt Hallaig
 'na craoibh bheithe, 's bha i riamh
 eadar an t-Inbhir 's Poll a' Bhainne,
 thall 's a-bhos mu Bhaile-Chùirn:
 tha i 'na beithe, 'na calltuinn,
 'na caorunn dhìreach sheang ùir.³²

³²The window is nailed and boarded/ through which I saw the West/ and my love is at the Burn of Hallaig,/ a birch tree,
 and she has always been/ between Inver and Milk Hollow,/ here and there about Baile-chuirn:/ she is a birch, a hazel,/ a straight, slender young rowan.

Straitéis 5: Aistriúchán go Gaeilge gan bhuntéacs

MacGill-Eain 1986: 43 (arna aistriú ag Michael Davitt)

Níl mo shúil ar Chalbharaigh
 nó ar Bheitlehem na hÓighe
 ach ar chúlráid bhréan i nGlaschú
 mar a bhfuil an lobhadh ag fás,
 agus ar sheomra i nDún Éideann
 seomra bochtaineacht' is crá
 mar a bhfuil an naíonán galrach
 ag únfairt go bás.

[Maidir le líne 2, tá an focal *àgh* (*àigh* sa tuiseal ginideach) gaolmhar le *ád* sa Ghaeilge (cé go bhfuil an tséimeantaic beagán difriúil) seachas *ógh* (*òigh* sa Ghàidhlig). 'Bethlehem the Blessed' an Béarla a chuir MacGill-Eain air (MacGill-Eain 1999: 35), agus 'Beithil na nGrás' a roghnaigh Bushe (eiseamláir 3). Níl sé soiléir an míthuiscint nó saghas imeartas focail a spreag an leagan seo ag Davitt. Ba chóir cuimhneamh go raibh MacGill-Eain an-fhrithchléireach, cé gur tógadh é san Eaglais Shaor-Phreispitéireach.]